

Kielce, dnia 2 marca 2018 r.

WK-60.21.2017

WYSŁANO DNIA:

02.03.2018

Pan Andrzej Domański

L. dz. 695 Podpis *[podpis]*

Dyrektor

Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego
w Kielcach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 i art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2014 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania² przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej w Wojewódzkim Szpitalu Zespołonym w Kielcach³.

Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 28 lutego 2018 r.

Zakresem kontroli objęto zadłużenie samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej dla których podmiotem tworzącym są jednostki samorządu terytorialnego - Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Kielcach za okres od dnia 1.01.2015 r. do dnia 31.12.2016 r.

Zadłużenie Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Kielcach na koniec 2015 roku wynikające z kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynosi 31.643.905,90 zł, z tego:

- kredyty i pożyczki długoterminowe - 6.008.136,61 zł,
- zobowiązania wymagalne - 25.635.769,29 zł.

Zadłużenie Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Kielcach na koniec 2016 roku wynikające z kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynosi 25.146.114,07 zł, z tego:

- kredyty i pożyczki długoterminowe - 7.036.111,40 zł,
- zobowiązania wymagalne - 18.110.002,67 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą nastąpił wzrost stanu zobowiązań Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Kielcach zaliczanych do długu publicznego, na co znaczny wpływ miało przejęcie przez kontrolowaną jednostkę odpowiedzialności za zobowiązania Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego im. Władysława Buszkowskiego w Kielcach funkcjonującego jako odrębna jednostka do dnia 30 października 2015 r. Na podstawie uchwały Nr XII/182/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10.07.2015 r. połączono z dniem

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 561,

² Dz. U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1747,

³ dalej również WSZ

30.10.2015 r. Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach z Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalem Dziecięcym im. Władysława Buszkowskiego w Kielcach (WSSD). Zgodnie z ww. uchwałą połączenie nastąpiło poprzez przeniesienie całego mienia Szpitala Dziecięcego na Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach, na podstawie sprawozdań finansowych i dokumentów księgowych. W wyniku połączenia przejmujący mienie działa pod dotychczasową nazwą Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach. Z dniem wykreślenia WSSD z Krajowego Rejestru Sądowego, Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach wstąpił we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem był WSSD. W związku z powyższym na dzień 30 października 2015 r. kontrolowana jednostka przejęła zobowiązania, które wprowadziła do ksiąg rachunkowych ogółem na kwotę: 20.475.694,91 zł, w tym zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 6.460.310,72 zł.

Pozytywnie w związku z przeprowadzoną kontrolą należy ocenić współpracę kierownictwa jednostki i służb finansowo-księgowych z zespołem kontrolnym i bieżące podejmowanie działań mających na celu eliminowanie stwierdzonych uchybień, w tym wprowadzenie procedury „Bieżące monitorowanie zadłużenia Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach”, która została wdrożona Zarządzeniem Dyrektora Nr 35 z dnia 15 listopada 2017 r.

Ustalono, że zagrożenia związane z prowadzoną działalnością, które WSZ zidentyfikował, zostały przedstawione w Raporcie o sytuacji ekonomiczno-finansowej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach za 2016 rok. WSZ prowadził działania mające na celu zarządzanie zidentyfikowanymi ryzykami dotyczącymi zadłużenia jednostki w celu obniżenia kosztów finansowych i przywrócenia płynności finansowej.

Z ustaleń zawartych w protokole kontroli wynika również, że w badanym zakresie rzetelnie prowadzono ewidencję księgową zobowiązań wymagalnych oraz zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Ewidencja zobowiązań odzwierciedlała stan faktyczny (wg wartości nominalnej), zawierała terminy płatności, co umożliwiało sporządzenie obowiązujących sprawozdań z operacji finansowych, w tym sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań.

WSZ dokonywał terminowej spłaty zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz w badanym zakresie terminowo regulował zobowiązania publiczno-prawne.

Niezależnie od powyższego w wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową WSZ.

1. WSZ nie reguluje terminowo zobowiązań z tytułu dostaw i usług. Stan zobowiązań wymagalnych wg sprawozdania Rb-Z na koniec 2015 roku wyniósł 25.635.769,29 zł, zaś na koniec 2016 roku 18.110.002,67 zł. Zobowiązania wymagalne dotyczyły zobowiązań z tytułu dostaw i usług. Opłacone odsetki od nieterminowo uregulowanych zobowiązań wyniosły w 2015 roku – 187 551,57 zł, natomiast w 2016 r. – 520 135,79 zł. Ponadto na podstawie not odsetkowych ujęto odsetki od nieterminowo uregulowanych zobowiązań w księgach rachunkowych WSZ, których stan na dzień 31.12.2015 r. wynosił - 83 745,67 zł, a na dzień 31.12.2016 r. wynosił 6 561,63 zł. Z powyższych ustaleń kontroli wynika zatem, że gospodarka finansowa WSZ prowadzona jest z naruszeniem zasady gospodarki finansowej wynikającej z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, w myśl której wydatki publiczne

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.

powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Należy jednak wskazać, że Dyrektor W SZ prowadził negocjacje z wierzycielami w celu wyeliminowania odsetek za zwłokę, częściowego ich umorzenia, a także ich spłaty w czasie. W wyniku prowadzonych negocjacji z dostawcami zawierano porozumienia i ugody w wyniku których nastąpiło zmniejszenie kwoty odsetek.

2. W sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Kielcach na koniec 2015 i 2016 roku nie wykazano w poz. *Kredyty i pożyczki* zobowiązań wynikających z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach. Stan tych zobowiązań na koniec 2015 roku wynosił 26 066,88 zł, natomiast na koniec kwartału 2016 r. - 3.333.813,01 zł. Wykazane zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek zostały zaniżone o powyższe kwoty. Zobowiązania powstały w wyniku zawarcia umów obejmujących dostawę sprzętu medycznego, w których określono, że zapłata wynagrodzenia nastąpi w ratach. Umowy te należy traktować jako umowy sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach i zobowiązania z nich wynikające wg stanu na dzień sprawozdawczy należy wykazywać w części A sprawozdania Rb-Z jako kredyty i pożyczki, gdyż spełniają przesłanki zaliczenia tego tytułu dłużnego do kategorii kredyty i pożyczki na podstawie § 3 pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego oraz podlegają wykazaniu w sprzedaniu Rb-Z, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁵.
3. Od zobowiązań wymagalnych, które wystąpiły na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r. nie naliczono odsetek należnych oraz nie ujmowano ich w księgach rachunkowych. W księgach rachunkowych na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r ujmowano odsetki od zobowiązań wymagalnych na podstawie not odsetkowych otrzymanych od wierzycieli. Tym samym zarówno na koniec 2015 roku jak i 2016 roku nie dokonano wyceny zobowiązań zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶, tj. w kwocie wymagającej zapłaty, czyli według ich wartości nominalnej powiększonej o należne odsetki. W konsekwencji odsetek tych – z uwagi, że nie były naliczone oraz ujęte w ewidencji księgowej – nie wykazano w części E. sprawozdań Rb-Z „Zobowiązania z tytułu naliczonych odsetek jednostek posiadających osobowość prawną z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego” zarówno na koniec 2015 i jak i 2016 roku, czym naruszono § 10 ust. 1 i 2 załącznika Nr 9 „Instrukcja sporządzania sprawozdań” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Wykazane w części E sprawozdań odsetki obejmowały tylko odsetki wynikające z not odsetkowych otrzymanych od dostawców. W przypadku zobowiązań wymagalnych powinno się uwzględniać odsetki naliczone od dnia, kiedy powstało zobowiązanie wymagalne, do dnia, na który sporządza się sprawozdanie, włącznie.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą Główny Księgowy i Dyrektor W SZ.

⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 395

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Prawidłowo sporządzać sprawozdanie Rb-Z kwartalne o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, w szczególności umowy dostawy, w których cena jest płatna w ratach zaliczać do zobowiązań z tytułu długu publicznego i stan zobowiązań z nich wynikający wykazywać w części A sprawozdania Rb-Z jako kredyty i pożyczki, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika Nr 9 do tego rozporządzenia.
2. Nie rzadziej niż na dzień bilansowy wyceniać zobowiązania – w kwocie wymagającej zapłaty, stosownie do art. 28 ust. 1 pkt 8 ustawy o rachunkowości, a naliczone odsetki od zobowiązań wymagalnych ujmować w części E sprawozdania Rb-Z dotyczącej zobowiązań z tytułu odsetek (naliczonych według stanu na koniec okresu sprawozdawczego).
3. Podejmować wszelkie możliwe działania mające na celu ograniczenia poziomu zobowiązań wymagalnych i kosztów związanych ich nieterminowym regulowaniem.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Dyrektora zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

ZASTĘPCA NACZELNIKA
Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej

mgr Damian Grzelka

RADCA PRAWNY
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Anna Garlicka

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Zbigniew Bekas

Do wiadomości:

1. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego
2. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego